

ฝากครรภ์เร็ว ปลอดภัยกว่า

กำหนดวันคลอดที่แน่นอน

ค้นหา และแก้ไขความเสี่ยง

แม่ที่มีความเสี่ยงควรฝากครรภ์
และคลอดในโรงพยาบาลที่มีหมอสูติและหมอดูแลเด็กพร้อม

ชีวิตลูกอยู่ในมือแม่

ซ้อนมอเตอร์ไซด์
หรือเดินทางไกล

ยืนนาน ทำงานหนัก
พักผ่อนไม่พอ

กลั้นปัสสาวะ

ระวังการมีเพศสัมพันธ์

1 วัน ก็มีความหมายต่อ
พัฒนาการของปอด หัวใจ และสมอง

สัญญาณเตือน คลอดก่อนกำหนด

ต้องรีบไปพบหมอกันที

ท้องแข็ง ท้องบีบ

ปวดบั้นเอว
เจ็บหน่วงท้องน้อย

มีน้ำใส หรือเลือดออก
แม้ไม่เจ็บท้อง

ก่อนกำหนด การคลอด...

ความสำคัญ

การคลอดก่อนกำหนดเป็นปัญหาทางสาธารณสุขที่สำคัญ เพราะเป็นสาเหตุของการเสียชีวิต และความพิการระยะยาวของการกึ่งพ่นน้อย การจะมีน้ำหนักน้อย อวัยวะต่างๆยังไม่สามารถทำงานเองได้อย่างสมบูรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบการหายใจ ทำให้ต้องรักษาเป็นระยะเวลานาน ใช้จ่ายสูง น้ำหนักยังน้อยยิ่งต้องดูแลมาก

ปกติสตรีตั้งครรภ์ จะมีอายุครรภ์ประมาณ 38-40 สัปดาห์การคลอดก่อนกำหนด หมายถึง มีการคลอดทารกออกมาก่อนอายุครรภ์ 37 สัปดาห์เต็ม โดยนับเริ่มต้นจากวันแรกของการมีประจำเดือนครั้งสุดท้ายก่อนตั้งครรภ์เป็นวันที่ 1 (สำหรับคนที่มีประจำเดือนสม่ำเสมอทุก 28 วัน)

ทารกที่คลอดก่อนกำหนดจะมีน้ำหนักน้อยกว่าปกติ น้ำหนักทารกปกติ ที่คลอดอายุครรภ์ 38 - 40 สัปดาห์ จะอยู่ที่ประมาณ 2,500 - 3,000 กรัม ถ้าคลอดก่อน 37 สัปดาห์ มักจะมีน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม เรียกว่า “ ทารกน้ำหนักน้อย ” ถ้าคลอดก่อน 30 - 32 สัปดาห์น้ำหนักเฉลี่ยน้อยกว่า 1,500 กรัม เรียกว่า “ ทารกน้ำหนักน้อยมาก ”

สาเหตุการคลอดก่อนกำหนด

การดูแลตนเองเพื่อป้องกันการคลอดก่อนกำหนด

พักผ่อนมากๆ
ลดการทำงานหนัก

กลางวันให้พักร้อนวันละ 2 ครั้ง โดยวิธีนอนตะแคงซ้าย
และลดความวิตกกังวล กลางคืนนอนให้เต็มก้นอาจแยก
ห้องนอนกับคนอื่นเพื่อป้องกันการรบกวน

รับประทานอาหารที่มีประโยชน์
และบำรุงร่างกายเพื่อให้แข็งแรง
และการมีสุขภาพสมบูรณ์

ดื่มน้ำวันละ 2-3 ลิตร และดื่มน้ำส้ม
วันละ 1 แก้ว เพื่อช่วยการไหลเวียน
ของเลือดและการขับถ่ายเป็นปกติ

ขับถ่ายให้เป็นปกติทุกวัน อย่ากลั้น
ปัสสาวะไว้ เพื่อป้องกันการหดตัว
ของมดลูก

งดการสูบบุหรี่ หรืออยู่ใกล้คนสูบบุหรี่

งดการกระทำที่ทำให้มดลูกหดตัว
เช่น การกระทบกระเทือน การเดินทาง
การนวดหัวนม งดการมีเพศสัมพันธ์
จนกว่าจะครบกำหนดคลอด

ต้องสังเกตอาการผิดปกติด้วยตนเองได้ เช่น
เจ็บครรภ์ เด็กดิ้นน้อยลง มีน้ำเดิน หรือมีเลือด
ออกทางช่องคลอด ให้รีบมาโรงพยาบาล

กลุ่มเสี่ยง

คุณแม่กลุ่มเสี่ยง ที่จะเกิดการเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด คือ กลุ่มที่มีอายุมาก
หรือ น้อยเกินไป สูบบุหรี่ ดื่มยาเสพติดอื่นๆ น้ำหนักตัวมากหรือน้อยเกินไป
ขณะตั้งครรภ์ เครียด ทำงานหนัก คุณแม่ที่มีประวัติการตั้งครรภ์และการคลอด
เช่น การแท้งบุตร การคลอดก่อนกำหนดในครั้งก่อน ตั้งครรภ์แฝด กาะะติดเชื้อ
ทางระบบปัสสาวะเฉียบพลัน หรือเรื้อรัง มีเลือดออกขณะตั้งครรภ์ ความดัน
โลหิตสูง ปริมาณน้ำคร่ำมาก หรือน้อยกว่าปกติ และการติดเชื้อในช่องคลอด
และปากมดลูก

วันการเกิด
ก่อนกำหนด

โลก

World Prematurity Day

ภาวะคลอดก่อนกำหนด คือ การคลอดก่อนอายุครรภ์ 37 สัปดาห์

การคลอดในช่วงอายุครรภ์ 30 - 40⁺⁶ สัปดาห์
จะมีโอกาสเกิดภาวะแทรกซ้อนที่พบในการก
ที่คลอดก่อนกำหนด “น้อยที่สุด”

ครรภ์ครบกำหนด คือ
อายุครรภ์ 37 - 41⁺⁶ สัปดาห์

